

Щодо стану проведення реформи децентралізації у Львівській області

Загальна ситуація

Станом на 01.01.2018 Львівською обласною радою схвалено та затверджено перспективні плани 18 районів області у складі 84 ОТГ.

У 2015 році утворились 15 об'єднаних територіальних громад, у 2016 році – 7 об'єднаних територіальних громад.

У 2017 році утворились 13 об'єднаних територіальних громад:

- Великолюбінська об'єднана територіальна громада (Городоцький район);
- Магерівська об'єднана територіальна громада (Жовківський район);
- Кам'янка-Бузька об'єднана територіальна громада (Кам'янка-Бузький район);
- Розвадівська об'єднана територіальна громада (Миколаївський район);
- Волицька об'єднана територіальна громада (Мостиський район);
- Щирецька об'єднана територіальна громада (Пустомитівський район);
- Підберізцівська об'єднана територіальна громада (Пустомитівський район);
- Солонківська об'єднана територіальна громада (Пустомитівський район);
- Мурованська об'єднана територіальна громада (Пустомитівський район);
- Воютицька об'єднана територіальна громада (Самбірський район);
- Рудківська об'єднана територіальна громада (Самбірський район);
- Славська об'єднана територіальна громада (Сколівський район);
- Великомоствівська об'єднана територіальна громада (Сокальський район).

По Україні станом на 01.01.2018 року створено 665 об'єднаних територіальних громад. Львівщина посідає 7 місце в Україні по кількості створених об'єднаних громад.

Економіка та фінанси

Впродовж 2017 року об'єднаними територіальними громадами забезпечувалась стала позитивна динаміка надходжень податків і платежів до бюджетів та виконання планових завдань. По об'єднаним територіальним громадам при плані 314,4 млн. грн. фактично надійшло 337,3 млн. грн., що становить 107,3% до запланованих обсягів. Порівняно з 2016 роком надходження зросли на 38,8% або на 94,2 млн грн.

У 2016 році надходжень податків і платежів до бюджетів по об'єднаним територіальним громадам при плані 78,3 млн. грн фактично надійшло 90,9 млн.

грн., що становить 116,0% до запланованих обсягів. Порівняно з 2015 роком надходження зросли на 70,4% або на 35,5 млн грн.

Податку на доходи фізичних осіб в ОТГ у 2017 році надійшло -164,4 млн грн., що становить 108,0% до запланованих обсягів. Порівняно з 2016 роком надходження зросли на 56,1% або на 59,1 млн гривень.

Акцизного податку у 2017 році надійшло 56,9 млн грн. що становить 106,7% до запланованих обсягів. Порівняно з 2016 роком надходження зросли на 13,4% або на 6,7 млн гривень.

Податку на нерухоме майно відмінне від землі надійшло 5,3 млн грн., що становить 115,2% до запланованих обсягів. Порівняно з 2016 роком надходження зросли у 2,1 рази або на 2,5 млн гривень.

Податку з плати за землю надійшло 55,7 млн грн. що становить 101,8% до запланованих обсягів. Порівняно з 2016 роком надходження зросли на 19,7% або на 9,2 млн гривень.

Єдиного податку надійшло 46,1 млн грн. що становить 109,5% до запланованих обсягів. Порівняно з 2016 роком надходження зросли на 47,0% або на 14,7 млн гривень.

У 2017 році функціонувало 4 ЦНАПи в об'єднаних територіальних громадах (Новострілищанській ОТГ та Ходорівській ОТГ Жидачівського району, Грабовецькій ОТГ Стрийського району, Тростянецькій ОТГ Миколаївського району).

У 2016 році 15 ОТГ Львівщини з різних джерел фінансування (державний фонд регіонального розвитку, обласний бюджет, субвенція на формування інфраструктури ОТГ та інші) реалізували 159 проектів на загальну суму – 75,3 млн гривень, в тому числі:

- в галузі освіти 50 проектів вартістю 27,3 млн. грн.;
- в галузі охороні здоров'я 12 проектів вартістю 7,1 млн. грн.;
- в галузі культури 25 проектів вартістю 11,9 млн. грн.;
- в галузі житлово-комунального господарства 58 проектів вартістю 24,2 млн. грн.;
- в інших галузях 14 проектів вартістю 4,8 млн. грн.

У 2017 році 22 ОТГ Львівщини з різних джерел фінансування реалізували 245 проектів на загальну суму – 174,1 млн гривень, в тому числі:

- в галузі освіти 56 проектів вартістю 73,4 млн. грн.;
- в галузі охороні здоров'я 26 проектів вартістю 13,3 млн. грн.;
- в галузі культури 41 проектів вартістю 17,3 млн. грн.;
- в галузі житлово-комунального господарства 87 проектів вартістю 51,5 млн. грн.;
- в галузі спорту 26 проектів вартістю 13,2 млн. грн.
- в інших галузях 9 проектів вартістю 5,4 млн. грн.

У 2018 році в об'єднаних територіальних громадах буде введено в експлуатацію низку великих об'єктів: школа в с. Кротошин (Давидівська ОТГ), дитячий садок на 115 дітей у Новокалінівській ОТГ, дитячий садок на 150 місць у с. Великий Любін.

У 2018 році Заболотцівська ОТГ виступає заявником проекту «Розвиток молочних кооперативів та сімейних молочних ферм Бродівського району», який відібрано регіональною комісією як проект регіонального розвитку, що реалізовуватиметься за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку. Даний проект дасть змогу забезпечити населення молочною продукцією власного виробництва, створить додаткові робочі місця, позитивні передумови до залучення в проект більше учасників та стимулюватиме розвиток сільських територій шляхом додаткового залучення в роботу суб'єктів господарювання. Проект передбачає закупівлю молоковозу для вирішення проблеми логістики між виробниками молока та молокозливними пунктами СОК «Покрова», транспортування молока безпосередньо на переробку, а також забезпечення якості молока при виникненні форс-мажорних обставин, як от перебої з постачанням електроенергії чи поломки холодильного обладнання, що може призвести до зниження якісних характеристик молока.

Активно розвивається туристична галузь у Славській та Тростянецькій ОТГ – так, у Славській ОТГ розроблено скі-тур «Шлях на гору Ільза», відкрито готель «Терем», «Двір княжої корони», у Тростянецькій ОТГ – готель «Хап-ок», тюбінг-парк «Іжак Парк».

Результатом діяльності облдержадміністрації стало успішне подання об'єднаними територіальними громадами проектних заявок для залучення коштів МТД. Так, за 2017 рік ними було подано 8 проектів на іноземні фонди.

Житлово-комунальне господарство

В рамках реалізації Програми зовнішнього освітлення населених пунктів Львівської області на 2017-2020 роки реалізовано три проекти в ОТГ.

Судовишнянська ОТГ- проект «Будівництво лінії вуличного освітлення в с. Новосільці Мостиського району, Львівської області» на суму 486,0 тис. грн , збудовано 3,465 км лінії вуличного освітлення та встановлено 49 шт. світильників в с. Новосільці.

Мостиська ОТГ- проект «Будівництво ліній вуличного освітлення по вул. Миру та вул. Центральна в с. Берегове Мостиського району, Львівської області» на суму 452,8 тис. грн.; збудовано 2,27 км ліній вуличного освітлення та встановлено 34 шт. світильників в с. Берегове.

Луківська ОТГ - проект «Реконструкція вуличного освітлення с. Луки, Загір'я, Луківської сільської ради, Самбірського району, Львівської області», реконструйовано 5,28 км вуличного освітлення та встановлено 69 шт. світильників в селах Луки та Загір'я.

Охорона здоров'я

Медичну допомогу населенню ОТГ, яке складає 158063 осіб (10,9 % від всього населення по районах та 6,3% від населення області), надають 144 заклади охорони здоров'я: одна міська лікарня (м.Ходорів Жидачівського району), одна сільська лікарня (с.Заболотці Бродівського району), 17 СЛА ЗПСМ, 4 МЛА ЗПСМ, 113 ФАПів та 4 центри ПМСД (Новакалинівський Самбірського району, Тростянецький Миколаївського району, Судовишнянський Мостиського району

та Мостиський міський центр), до складу яких входять 42 структурних підрозділів, у тому числі 9 СЛА ЗПСМ, 3 МЛА ЗПСМ та 30 ФАПів).

У закладах охорони здоров'я, які перебувають в складі ОТГ, станом на сьогодні працює 146 фізичних осіб лікарів, що становить тільки 1,3 % від загальної кількості лікарів області. Забезпеченість лікарями на 10 тис. населення становить 9,2.

Відсоток атестованих лікарів по ЗОЗ ОТГ становить 67,1%. Серед атестованих лікарів 39,2% мають вищу кваліфікаційну категорію; 25,3% – першу.

У закладах охорони здоров'я ОТГ зареєстровано 186,5 штатних посад лікарів, показник забезпеченості штатними посадами лікарів на 10 тис. населення – 11,8.

Чисельність молодших спеціалістів з медичною освітою по ЗОЗ ОТГ становить - 451 фізична особа. Забезпеченість молодшими спеціалістами з медичною освітою на 10 тис. населення становить 28,5.

Відсоток атестованих молодших спеціалістів з медичною освітою становить 71,8%. Серед атестованих 57,4% мають вищу кваліфікаційну категорію; 10,2% – першу.

У закладах охорони здоров'я ОТГ зареєстровано 462,75 штатних посад МСМО. Показник забезпеченості штатними посадами МСМО на 10 тис. населення – 29,3.

Переважає більшість об'єднаних територіальних громад включає в себе невелику кількість закладів охорони здоров'я – одну-дві сільські (міські) лікарські амбулаторії та кілька ФАПів. Ходорівська та Заболотцівська ОТГ містять лікарняні заклади, а 4 центри ПМСД охоплюють різну кількість закладів та населення, тобто, відрізняються між собою за обсягом надання медичної допомоги. Крім того, за винятком Ходорівської та Заболотцівської ОТГ, усі інші ЗОЗ, які входять до складу об'єднаних територіальних громад, надають тільки первинну медико-санітарну допомогу, а реєстрація захворюваності вузькими спеціалістами проходить на рівні ЦРЛ чи міських лікарень вторинного профілю.

Освіта

За підсумками проведення реформи децентралізації 33-ом об'єднаним територіальним громадам передано у власність 199 закладів загальної середньої освіти та 49 закладів дошкільної освіти. З метою досягнення ефективного функціонування мережі, у 2017 році сесіями рад відповідного рівня прийнято рішення про створення 7 опорних шкіл в яких навчається 4 154 діти, зупинена діяльність 3-ох та понижено ступінь 7-ми закладів загальної середньої освіти. З метою охоплення дітей дошкільною освітою, відкрито структурний підрозділ дошкільної освіти при Верховецькій ЗОШ І-ІІІ ст. Воле-Баранецької ОТГ, створено 7 груп у функціонуючих ЗДО та НВК і 9 груп з короткотривалим перебуванням дітей. Відкрито заклад дошкільної освіти у Новокалінівській ОТГ, який створено завдяки реконструкції пристосованого приміщення.

Програмою розвитку освіти Львівщини на 2017-2020 роки у 2017 році виділено 14 612,7 тис. грн для покращення матеріально-технічної бази навчальних закладів ОТГ. Зокрема, придбано шкільні автобуси; оснащена начальні кабінети

фізики, хімії, біології, географії, математики; закуплено комп'ютерні комплекси з мультимедійними засобами навчання; впроваджено енергозберігаючі технології.

Для фінансування галузі освіти у 2016 році виділено субвенційних коштів у сумі 77 912,6 тис. грн., у 2017 році – 230 372, 8 тис. грн.

Архітектура та містобудування

Протягом 2016-2017 рр. надавалась субвенція об'єднаним територіальним громадам на розроблення містобудівної та землепорядної документації. Загальна сума субвенції становить 746 810 гривень.

Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» (номер 6 403), який прийнятий в першому читанні, передбачає розроблення планів ОТГ (як схеми планування території окремої частини району охоплюючи всю територію громади), першочергове розроблення центральних садиб ОТГ.

Соціальний захист

В рамках співпраці об'єднаних територіальних громад та районних державних адміністрацій в частині надання якісних послуг у сфері соціального захисту укладено договори про міжбюджетні трансферти. Договір укладено з 6 ОТГ.

3 січня 2017 року на території Гніздичівської ОТГ розпочав свою діяльність Комунальний заклад «Гніздичівський центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Гніздичівської селищної ради» (5,75 шт.один). При Центрі функціонує пункт прокату засобів реабілітації, мультидисциплінарна команда, соціальна перукарня.

Рішенням XXI сесії VIII скликання Ходорівської міської ради від 21.12.2017 №1522 створено «Територіальний центр соціального обслуговування (17 шт.один.)

Рішенням сесії Мостиської міської ради від 27.02.17 № 2 утворено територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Мостиської міської ради (23 шт. один).

Рішенням XXIII сесії VII скликання від 21.12.17 № 2 створено Комунальну установу "Центр надання соціальних послуг Шегинівської сільської ради " (10 шт. один).

Для сприяння ОТГ у виконанні повноважень з питань соціального захисту населення впроваджується модель адміністрування надання послуг із соціальної підтримки населення. Апробація моделі реалізується з липня 2017 року Гніздичівською селищною та Ходорівською міською ОТГ.

В-рамках реалізації моделі планується підписати договір/меморандум про взаємодію між ОТГ, управлінням соціального захисту населення Жидачівської районної державної адміністрації в сфері надання послуг із соціальної підтримки населення.

Спорт

4 команди ОТГ впродовж 2017 року взяли участь вобласних комплексних змаганнях XXVI спортивних Ігор Львівщини.

Активно залучені ОТГ і до реалізації обласної програми «Спортивний майданчик». Зокрема впродовж 2017 року в об'єднаних територіальних громадах встановлено 4 майданчики із штучним покриттям (Воле-Баранецька ОТГ, Грабовецька ОТГ, Новоміська ОТГ, Судово-Вишнянська ОТГ), 3 майданчики з тренажерним обладнанням (Грабовецька ОТГ, Новокалінівська ОТГ, Шегинівська ОТГ), облаштовано майданчик із наливним покриттям у м. Ходорів та проведена заміна штучного покриття на спортивному майданчику у Бісковицькій ОТГ. Загальна сума субвенцій з обласного бюджету – 2 млн. 900 тис. гривень.

Відкрито дві нові дитячо-юнацькі спортивні школи у с. Давидів, Пустомитівського району та с. Судова Вишня Мостиського району.

За рахунок коштів бюджетної програми «Будівництво футбольних полів зі штучним покриттям в регіонах України» фінансуються проекти:

- Солонківської ОТГ «Реконструкція спортивного майданчика зі штучним покриттям розміром 42мх22м по вул. І.Франка в с. Зубра Пустомитівського району Львівської області» - передбачено 1499,0 тис грн (з державного бюджету - 749,5 тис грн, з місцевого бюджету – 749,5 тис грн.);

- Новокалінівської ОТГ «Реконструкція футбольного поля зі штучним покриттям Новокалінівського навчально-виховного комплексу "СЗШ І-ІІІ ст.-ДНЗ" на пл. Авіації, 25, м. Новий Калінів Львівської області» – передбачено 1464,725 тис грн (з державного бюджету - 748,0 тис грн, з місцевого бюджету - 716,725 тис грн);

- Ходорівської ОТГ «Реконструкція футбольного поля зі штучним покриттям розміром 42х22 по вул. Спортивна, 1а, с. Дуліби, Ходорівської міської ради Львівської області» – передбачено 1494,806 тис грн (з державного бюджету - 749,5 тис грн, з місцевого бюджету - 745,306 тис грн);

- Вільшаницької ОТГ «Реконструкція спортивного майданчику із штучним покриттям розміром 42х22 м в с. Вільшаник Самбірського району Львівської області» – передбачено 1489,162 тис грн (з державного бюджету - 749,5 тис грн, з місцевого бюджету – 739,662 тис грн).

Культура

В об'єднаних територіальних громадах функціонує 220 народних домів, 180 бібліотек, 6 пунктів видачі книг, 6 музичних шкіл (з них 2 новостворені музичні школи), збережено 413 закладів культури.

Враховуючи вимоги постанови Кабінету Міністрів України від 30.05.1997 року № 510 «Про мінімальні соціальні нормативи забезпечення населення публічними бібліотеками в Україні» та з метою оптимізації мережі закладів культури, побудови нової моделі її функціонування та створення умов для підвищення якості культурних послуг відділом культури Ходорівської ОТГ створено комунальний заклад «Ходорівська міська публічна бібліотека» та реорганізовано 9 бібліотек-філій. Вільшаницька ОТГ реорганізувала свою бібліотечну систему, об'єднавши бібліотеку с.Лукавиця з бібліотекою в с.Монастирець. У Заболотцівській ОТГ створено КЗ «Бібліотека- інформаційний центр інтелектуального та творчого розвитку Заболотцівської сільської ради».

Гніздичівська ОТГ об'єднала дві міські бібліотеки (філія №1 та філія №2) в міську бібліотеку м.Жидачів.

У Новострілищанській ОТГ створено централізовану бібліотечну систему смт. Нові Стрілища з бібліотеками-філіями.

Луківська ОТГ реорганізувала свою бібліотечну систему, об'єднавши бібліотеку с. Острів з бібліотекою с. Луки.

В умовах децентралізації у Давидівській, Дублянській та Судовишнянській об'єднаних територіальних громадах було створено початкові спеціалізовані мистецькі навчальні заклади. Також у Давидівській ОТГ створено публічну бібліотеку с. Давидів та відкрито народний дім у с. Чорнушовичі Підберізцівської ОТГ.

Гніздичівська ОТГ пройшла перший етап конкурсу Монсанта Україна (бібліотеки у сільській місцевості).

У 2018 році на баланс 10-ти об'єднаних територіальних громад буде передано 43 публічних бібліотеки.

Безпека

У 2016 році підрозділ місцевої пожежної охорони створено в с. Містковичі Бабинської об'єднаної територіальної громади.

На території області у 2017 році створено 6 підрозділів місцевої пожежної охорони в об'єднаних територіальних громадах, а саме в:

- с. Гніздичів Гніздичівської ОТГ (Жидачівський район);
- с. Колодно Жовтанецької ОТГ (Кам'янка-Бузький район);
- с. Поповичі Шегинівської ОТГ (Мостиський район);
- с. Берегове Мостиської ОТГ (Мостиський район);
- с. Чуква Чукв'янської ОТГ (Самбірський район);
- с. Нижанковичі Нижанковицької ОТГ (Старосамбірський район).

Відповідно до п. 2 ст. 91 Кодексу цивільного захисту України особи керівного складу та фахівці органів місцевого самоврядування у перший рік призначення на посаду і періодично один раз на три-п'ять років зобов'язані проходити навчання з питань цивільного захисту у відповідних навчально-методичних центрах сфери цивільного захисту. На базі навчально-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Львівської області протягом 11-15 грудня 2017 року, у рамках Пілотного проекту щодо організації заходів цивільного захисту населення спроможних територіальних громад відповідно до Меморандуму про співпрацю між Львівською обласною державною адміністрацією та Державною службою України з надзвичайних ситуацій було проведено безкоштовне функціональне навчання (підвищення кваліфікації цільового призначення) у сфері цивільного захисту голів новостворених територіальних громад та їх заступників.

На території області у 2018 році планується створити 8 підрозділів місцевої пожежної охорони в ОТГ, а саме в: Новострілищанській, Давидівській, Воле-Баранецькій, Дублянській, Новоміській, Грабовецькій, Тростянецькій та Ходорівській об'єднаних територіальних громадах.

Навчання

Обласна державна адміністрація постійно надає консультативну та методичну допомогу органам місцевого самоврядування об'єднаних територіальних громад щодо здійснення ними наданих законом повноважень місцевого самоврядування у бюджетній, фінансовій, освітній, медичній, соціальній та інших сферах. Зокрема, у 2017 році проведено 5 навчальних семінарів щодо підготовки проектів ДФРР на 2018 рік та проектів для отримання субвенції на розвиток інфраструктури об'єднаних територіальних громад; 4 виїзних семінари щодо можливості залучення коштів з обласних цільових програм на розвиток ОТГ; 52 навчальні семінари з питань організації та здійснення публічних закупівель для розпорядників бюджетних коштів.

Протягом травня-червня 2017 року спільно з Львівським регіональним інститутом державного управління НАДУ при Президентові України проведено шість виїзних одноденних куштових навчальних семінарів з питань особливостей формування та виконання місцевих бюджетів для керівників фінансово-бухгалтерських служб об'єднаних територіальних громад і бюджетних відділів фінансових управлінь міст і районів області.

13 жовтня 2017 року відбувся семінар за участю Львівського регіонального відділення Асоціації міст України на тему «Особливості формування та виконання бюджету ОТГ. Ефективне управління фінансовими ресурсами».

Впродовж року проводяться скайп-конференції з керівниками фінансово-бухгалтерських служб об'єднаних територіальних громад щодо вирішення проблемних питань планування та виконання місцевих бюджетів, надається всебічна консультативна допомога, а також супровід об'єднаних територіальних громад з питань формування відповідних бюджетів на 2018 рік.

Головними труднощами, які виникають у громад при об'єднанні та реалізації проектів є обмеженість фінансового ресурсу, кадрові проблеми, відсутність стратегічного бачення розвитку громади. Вирішення цих проблем лежить в площині навчання та надання доступу до ресурсів, яке здійснюється силами обласної державної адміністрації, обласної ради, міжнародних донорів та асоціацій органів місцевого самоврядування (U-LEAD, проект «ПУЛЬС», Асоціація міст України, USAID).

Інформування

Протягом 2017 року Львівська облдержадміністрація спільно з інституціями Асоціацією міст України створили більш ніж 350 інформаційних приводів, а саме:

- брали участь у 30 телепрограмах на ТРК «Львів» в яких експерти, представники органів місцевого самоврядування обговорювали питання реформи з децентралізації;
- голови РДА протягом року провели 1 990 зустрічей з громадами на яких в тому числі піднімалися питання реформи з децентралізації влади;
- організовані 5 прес-турів для журналістів ЗМІ в громади Львівщини;
- організовані 4 маршрути успіху в об'єднані громади області;

- записані і висвітлені в електронних ЗМІ 80 коментарів голів об'єднаних громад та експертів з децентралізації про результати роботи та актуальні теми;
- 4 великих інтерв'ю в газетах «Львівська пошта», на сайтах ЗІК та «Леополіс»;
- більш ніж 90 матеріалів про успіхи громад;
- 40 виїздів в центри ОТГ та потенційні громади;
- 10 програм на обласному радіо;
- більш ніж 1800 публікацій на сторінці «Децентралізація. Львівщина» у мережі Фейсбук (2005 фоловерів);
- більш ніж 460 публікацій на сторінці «Децентралізаційний марафон» у мережі Фейсбук (2 456 фоловерів).